CENA 25 GROSZY wraz z dodatkiem   Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
Z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 26b (7955)   Wtorek, dnia 3 lutego 1925 r.   Rok XXXIII

List z Górnego Śląska.

(Od własnego korespondenta).

Katowice w końcu stycznia.

Kilka uwag poświęcę dzisiaj przedewszystkiem sprawie cen węgla. Różnice cen węgla polsko-śląskiego a węgla z sąsiednich zagłębi węglowych są bowiem bardzo znaczne. Podczas gdy na Śląsku polskim lepsze gatunki węgla (gruba kostka) kosztują loco kopalnia 29 zł. na tonnę, te same gatunki w niemieckiej części Śląska kosztują tylko 16,75 mk. czyli 21 zł. Różnica ta jest jeszcze większą w porównaniu z cenami w zagłębiach dąbrowskiem i krakowskiem, gdyż w kopalniach zagłębia dobrąwskiego najlepszy węgiel kostka I kosztuje tylko 24,80 zł. za tonnę loko kopalnia, czyli jest przeciętnie o 14% tańszy, niż na Śląsku polskim, a w zagłębiu krakowskim gruba kostka kosztuje nawet tylko 19—20 zł. czyli ceny węgla są tutaj przeciętnie o 30% niższa od cen wągla polsko-śląskiego. Prawda, że węgiel śląski jest lepszy od węgla dąbrowskiego i zwłaszcza krakowskiego jednakże wobec faktu, iż te same gatunki węgla na niemieckiej stronie Śląska są znacznie tańsze od węgla polsko-śląskiego, czynniki gospodarcze powinny by się poważnie zastanowić nad ewentualną dalszą zniżką cen, gdyż zniżka 1 zł na tonnie dla węgla, przeznaczonego na zapotrzebowanie w kraju, jaką zaprowadzono z dniem 1 stycznia r. b., stanowczo jest za małą. Z powodu obecnej łagodnej zimy i częściowego zastoju w przemyśle zapotrzebowanie węgla nie jest tak wielkie i kopalnie w własnym interesie powinny by pomyśleć o zniżce cen, żeby zarówno szerokim masom ludności, jak i przemysłowi uprzystępnić nabywanie węgla. Nie wypada nam uzależniać się wyłącznie od zagranicznych rynków zbytu, które i tak stają się dla nas coraz niedostępniejszymi.

Że powszechna zniżka cen węgla, przeznaczonego dla zapotrzebowanie krajowego, jest możliwą, dowodzi fakt, że kopalnie śląskie wprost zasypują licznych większych konsumentów w kraju ofertami, w których jedna kopalnia podbija ceny kopalni konkurencyjnej, ustępując 20, 30, a nawet 50% z ceny nominalnej. Rząd powinien zbadać te stosunki cennikowe i spowodować znaczne potanienie węgla przez zaprowadzenie nowej, jednolitej taryfy cennikowej.

* * *

Dnia 22 b.m. odbyły się w Katowicach walne zgromadzenia dwóch poważnych stowarzyszeń kulturalnych, mianowicie: Tow. Czytelni Ludowych j Tow. Przyjaciół Nauk. Ze sprawozdań, na zjazdach tych przedłożonych, przytaczam następujące najważniejsze szczegóły:

Tow. Czytelni Ludowych działa w kierunku oświatowym nietylko za pomocą swych bibljotek, ale także przez urządzanie odczytów i popularnych wykładów naukowych w większych środowiskach, jak Katowice, Król. Huta i t. d., na które sprowadza profesorów uniwersytetu krakowskiego i innych uczonych. Bibljotek ludowych istnieje na Śląsku 175, posiadających 42.224 książek. Z książek tych korzystało w 1924 r. przeszło 10.000 osób. Śląska Rada Wojewódzka przyznała Towarzystwu subwencję w wysokości 15.000 zł., które Towarzystwo rozdzieliło między szereg bibljotek w celu powiększenia ich. Towarzystwo zamierza zbudować w Katowicach wielki „Dom Oświatowy" z wielką czytelnią i bibljoteką, salami dla zebrań i t. d. Urząd wojewódzki udzielił już Towarzystwo subwencji na prace przedwstępne.

Drugie zrzeszenie, „Towarzystwo Przyjaciół Nauk" ma, jak już nazwa jego wskazuje, zadania ściśle naukowe. Najruchliwszym propagatorem Towarzystwa jest wiceprezes jego, ks. kanclerz dr. Szramek. Towarzystwo zebrało już dzięki subwencji urzędu wojewódzkiego pokaźny zapas książek z dziedziny naukowej, które umieszczono w lokalu również na cel ten podarowanym przez województwo. Tow. m. i. zajmuje się też urządzeniem muzeum zabytków śląskich i wydaniem zbioru śląskich pieśni ludowych. Zbiór ten, obejmujący około 1300 pieśni ludowych z nutami, jest największym tego rodzaju w Polsce i owocem przeszło 30-letniej skrzętnej i pełnej zamiłowania i poświęcenia pracy ubogiego robotnika Wallisa i jego towarzysza pracy Musialika, również robotnika, z Rozbarku pod Bytomiem. Wallis spisywał teksty, a Musialik melodje. Krakowska akademja Umiejętności wyraziła im. w r. 1920 pismem pochwalnem specjalne uznanie swoje i podziękowanie za ich nieocenioną pracę. Fakt, że robotnicy takiego dzieła dokonali, jest niebywałem w dziejach ludoznawstwa wogóle, a polskiego w szczególności, i dowodzi zarazem, jak wielkie jest zamiłowanie ludu śląskiego do pieśni polskiej.

Otoż właśnie zbiór pieśni Wallisa i Musialika zamierza wydać Tow. Przyjaciół Nauk drugiem razem z nutami. Na cel ten otrzymało Towarzystwo od śląskiej Rady Wojewódzkiej subwencję 10,000 zł. Już w roku bieżącym ukaże się pierwszy tom pieśni, ballad. Wydanie całego zbioru potrwa kilka lat.

Pozatem Towarzystwo projektuje budowe własnego gmachu w Katowicach z salami wykładowemi, gabinetami naukowymi, bibljoteka, muzeum i t. d. Zmarły przed kilku miesiącami starosta Niegolewski na budowę tego gmachu zapisał znaczny legat.

Działalność obu wyżej wymienionych stowarzyszeń świadczy najwymowniej o nadzwyczajnym rozwoju ruchu kulturalnego na Śląsku od czasu przyłączenia tej dzielnicy do Polski. Niemałe na tem polu są też zasługi innych towarzystw, jak „Sokół", Kółek śpiewackich, drużyn harcerskich itp.

* * *

Województwo śląskie z czasem wzbogacone zostanie o wspaniały zdrój klimatyczny, który nietylko przyćmić może sławę i wziętość Zakopanego ale stać się nawet zdrojowiskiem światowem. Rzeczoznawcy zarówno jak przyjaciele przyrody całkiem poważnie twierdzą, że Istebna wioska góralska w górach Beskidu na Śląsku cieszyńskim, dzięki położeniu swemu dorównywuje swajcarskiemu Davos, a dzięki swym solankom czeskiemu Karlsbadowi, potrzeba by tylko wystawić w tej uroczej górzystej okolicy cały szereg sanatorjów, hoteli i t. d., założyć park, połączyć wioskę Istebnę z koleją Żelazną i wogóle zaopatrzyć ją we wszystkie wygody nowoczesnych zdrojowisk internacjonalnych.

Narazie jeszcze daleko do tego. Tylko jednakże jest pewnem, że w najbliższych latcch Istebna uzyska wzięcie jednego z najpoważniejszych uzdrojowisk polskich. Nawet niektórzy członkowie sejmu śląskiego zainteresowali się tą sprawą, i jak słychać, założyło się już nawet towarzystwo kapitalistów polskich i szwajcarskich, które zamierza sfinansować projekt zmodernizowania Istebnej. Na wzgórzach dookoła Istebnej powstać mają liczne wille. Nasamprzód ma być zbudowane sanatorjum Lasy górskie zaopatrzone być mają w wygodne drogi i chodniki dla spacerów na wzór karlabadzki. Część lasów gminnych ma być zamieniona w wielki park. Wieś Istebna położona jest na wysokości 800 metrów nad poziomem morza i to jej nadaje specjalny urok. W pobliżu położone są dwie inne miejscowości klimatyczne Wisła i Ustroń, te jednak że znajdują się w kotlinach pomiędzy górami. Swego czasu (w lecie r. 1923) pisałem o nich w dłuższym osobnym „Liście z gór śląskich".

Aleksy Pająk

TELEGRAMY.

Nowe ugrupowania Sejmowe

WARSZAWA, 2. Cofnięcie podpisów Z.L.N. na wniosku Piasta wywołało silny rozdźwięk wśród t. zw. większości Sejmowej. Witos myśli o utworzeniu Centrum z enperowcami i chadecją, w czem dopomaga mu Korfanty, dzięki któremu w ostatnich czasach wytworzyła się znaczna poprawa stosunków pomiędzy Chadecją i P.P.S. Osemka w takim razie byłaby zupełnie odosobnioną.

Trzęsienie ziemi na Węgrzech

BUDAPESZT, 2. (Pat.) Aparaty sejsmograficzne w Budapeszcie odczuły wczoraj o godz. 8 m. 7 trzęsienie ziemi w bliskiej odległości, trwające 7 minut. Falowanie wynosiło 22 mm. Najsilniejsze trzęsienie ziemi miało miejsce w Eger, gdzie zawaliło się wiele kominów fabrycznych. Z powodu zawalenia się sufitu 1 kobieta odniosła rany. Dość silne trzęsienie ziemi odczuto w Gyöngyös, w Miskolczu i Satoralja. W Debrece, Palegas Bujwaros odczuto trzykrotny wstrząs nadto dosłyszano tam podziemny szum. W Debrece zapanowała panika. O godzinie 8 i pół odczuto w Egerze ponowne trzęsienie ziemi, jednak w słabym stopniu. W samym Budapeszcie trzęsienie nie dało się jednakże odczuć. W Egerze ulice opustoszały. Prace w biurach i szkołach zostały zawieszone. Szkody materjalne w tem mieście obliczają na 1 miljard koron.

BUDAPESZT, 2. (Pat.) Wczoraj po godzinie 8-ej odczuto w części Komitatu Heves na wschód od gór Matra silne wstrząśnienie ziemi, które się powtórzyło następnie w krótkich odstępach czasu. Wśród ludności zapanowała panika. Ludzie uciekają z domów na ulice. W Etlau kilka domów zawaliło się. Wieża Kościoła Mumeritów pochyliła się. Trzęsienie ziemi wywołało szkody również w sąsiednich wsiach.

Zaprzeczenie.

PARYZ, 2. (Pat.) Havas donosi, iż całkowicie bezpodstawną jest wiadomość, podana przez jeden z dzisiejszych rannych dzienników paryskich, jakoby Prezydent Doumergue miał udać się w maju r.b. do Polski. Havas zaznacza dalej, że w chwili obecnej nie jest przewidywana żadna oficjalna podróż Prezydenta Doumergue'a.

Aresztowanie komunistów

ŁODZ, 2. (Pat.) W nocy z piątku na sobotę policja polityczna w Łodzi aresztowała grupę młodzieży komunistycznej, która swego czasu w różnych punktach miasta rozwieszała komunistyczne sztandary na drutach telefonicznych na murach zaś rozlepiała druki antipaństwowe w rodzaju „Niech żyje Trocki!", Precz z Polską it.d. Aresztowano ogółem 8 osób. Badani w urzędzie policji politycznej przyznali się do rozwieszania sztandarów i rozlepiania afiszów. W dniu dzisiejszym przekazano ich sądowi.

Olbrzymia kradzież w majątku p. Czarneckiego

POZNAN, 2. W majątku p. Czarneckiego w Golejówku pod Poznaniem dokonano niezwykle śmiałej kradzieży. Z dworu skradziono rozmaite rzeczy, nie wyłączając klejnotów, na sumę blisko 500 tys. złotych.

Czarnecki znany jest jako jeden z większych hodowców koni.

Zwrócił się on do wszystkich władz policyjnych, warszawskich o pomoc w wykryciu sprawców kradzieży.

Łódź świętuje.

ŁODZ, 2. Według otrzymanych informacji fabryki łódzkie w dniu 2 lutego t.j. w święto Oczyszczenia Najś. Marji Panny nie będą czynne. Robotnicy rzeczonych fabryk oświadczyli kategorycznie, że pracować w tym dniu nie będą. Instytucje rządowe i prywatne jednak dnia tego świętować nie będą.

Plaga bandytyzmu

TORUN, 2. Wczorajszej nocy zbrojna banda napadła na stację kolejową Ostaszewo na linji Toruń-Grudziądz. Bandyci, po sterroryzowaniu osób, znajdujących się na stacji, zrabowali kasę kolejową, zabrawszy z niej kilka tysięcy złotych. Przy rabunku uszkodzili połączenia telegraficzne i telefoniczne i uciekli w samochodzie na którym przyjechali. Pościg nie dał dotychczas żadnych rezultatów.

LUCK, 2. Onegdaj kilku zbrojnych bandytów dokonało napadu rabunkowego na przejeżdżających do stacji kolejowej Wojnica mieszkańców miasteczka Łokacze i obrabowali ich z gotówki. Policja zarządziła pościg w całej okolicy.

W powiecie lubomelskim zbrojni bandyci dokonali napadu na dom gospodarza Cycyja we wsi Perespa. Po dokonanym rabunku ukryli się oni w lasach okolicznych. Zarządzony pościg policyjny pochwycił jednego z bandytów. Jest nim Aleksander Kuzmiczew, mieszkaniec gminy Kąck.

Z Kresów Sowbandytyzm.

WILNO, 2. Policja, patrolująca w okolicach Olechnowicz, napotkała grupę osób, ukrywających się w zaroślach. Na rozkaz „stój" ludzie ci odpowiedzieli strzałami, starając się przedostać ku granicy sowieckiej. Policja ujęła jednego z nich, Bazylego Barana, który jak się okazało, był wysłany z Mińska Litewskiego przez sztab band dywersyjnych celem wynalezienia dogodnego przejścia dla nowej wyprawy zbrojnej przez granicę polską. Barana oddano do dyspozycji władz sądowych.

WARSZAWA, 2. W związku z aresztowaniem w dniu 28 b. m. szpiega sowieckiego, przytrzymanego w momencie kiedy robił wywiad pasa granicznego, zjawił się na drugi dzień, na odcinku na którym aresztowanie rzeczonego szpiega nastąpiło oddział sowiecki w liczbie 25-ciu1 pieszych i 3-ch konnych żołnierzy, domagając się rozmowy z oficerem K.O.P. Ponieważ posterunek polski żądania dowódcy wspomnianego oddziału nie miał zamiaru spełnić, a wobec groźnej postawy żołnierzy sowieckich, obawiając się niespodzianego ataku oddał strzały alarmowe, na skutek których oddział sowiecki oddalił się od granicy, odgrażając się spaleniem pobliskiego folwarku Majorowszczyzna, leżącego po stronie polskiej.

Z nad granicy wschodniej.

WARSZAWA, 2. W dniu 30 b.m. o godz. 17-ej posterunek Korpusu Ochrony Pogranicza w miejscowości Karolina ziemi wileńskiej, zauważył przekradającego się podejrzanego osobnika. Ponieważ na trzykrotne ostrzeżenie posterunku indywiduum to przyspieszyło kroku, żołnierz dał ognia z karabinu, raniąc zbiega, który jak się później okazało, była jakaś kobieta. Pomimo odniesionej rany kobieta ta zdołała zbiec na drugą stronę granicy, gdzie zabrały ją posterunki sowieckie.

Zniżka cen na węgiel.

WARSZAWA, 2. Dowiadujemy się z Wydziału Zaopatrywania m. st. Warszawy, że od dnia 2 lutego b.r. tj. od poniedziałku nastąpi zniżka cen na węgiel, a mianowicie: gruby z 43 na 40 do 41 zł. orzech 1 z 40.50 zł. na 36 zł. orzech 2 z 38 na 32 zł.; orzech 3 z 375 na 29,50 Ceny te należy rozumieć z dostawą loco podwórze nie niżej jednej tonny.

Z rynku zbożowego.

WARSZAWA, 2. W dniu 31 b.m., że względu na sobotę, giełda nie funkcjonowała. Ceny bez zmian, z wyjątkiem żyta, którego cena wzrosła do 32 zł. za 1 kwintał stacja załadowcza i pszenicy której cena równała się 41 zł. za kwintał stacja załadowcza. Podaż żyta skąpa Ogólna podaż zboża nie pokrywa zapotrzebowania, wskutek czego tendencja na rynku jest zwyżkowa.

W sprawie podatków komunalnych.

(Okólnik Min. Spr. Wewn. № S. Z. 481/28 z dn. 15 stycznia 1925 r.).

Ze względu na znaczne obciążenie mieszkańców daninami państwowemi i komunalnemi, jak niemniej z uwagi na różnorodność danin komunalnych oraz różne w stosunkowo krótkich odstępach czasu następujące po sobie terminy płatności ostatnio wymienionych danin — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu — uznaje za konieczne, aby związki komunalne przy poborze przestrzegały następujących zasad:

1) Terminy płatności danin komunalnych należy ustalać w ten sposób, by odpowiadały zarówno warunkom życiowym jak i gospodarczym. W szczególności należy, licząc się z ekonomją czasu płatników, unikając poboru w kilku terminach drobnych stosunkowo należności; naodwrót tam, gdzie chodzi o znaczniejsze sumy, ściągać je w kilku (kwartalnych) terminach, pozostawiając oczywiście płatnikowi możność uiszczenia ich jednorazowo. Przy wyborze ostatnich wspomnianych terminów należy baczyć na to, aby termin płatności danin komunalnych nie zbiegał się z terminem płatności danin państwowych. W razie rozłożenia należnej daniny na raty, termin płatności pomiędzy poszczególnemi ratami nie powinien być krótszy niż 3 miesiące.

To, co wyżej powiedziano o ustaleniu terminów płatności oraz o zbiegu terminów płatności danin państwowych i komunalnych nie dotyczy tych danin, których terminy płatności oznaczone są ustawowo oraz tych danin komunalnych, które pobierane są w formie dodatków do podatków państwowych.

2) Płatnik winien być zawczasu powiadomiony o terminach płatności poszczególnych danin komunalnych, a to przez podanie do publicznej wiadomości wykazu danin, jakie przypadać będą do uiszczenia w pewnych terminach np. (miesiącach) danego roku budżetowego (kalendarz danin komunalnych), co nie wyklucza jednak obowiązku zawiadomienia o terminach płatności danin komunalnych w drodze wczesnego przesyłania nakazów płatniczych.

Przypominając treść okólnika z dn. 18 sierpnia 1924 r. № 8M. 4091/24 w sprawie budżetów związków komunalnych na rok 1920 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że te związki komunalne, które w przypadkach niecierpiących zwłoki zniewolone będą przystąpić w roku 1925 do inwestycji i z powodu niemożności pokrycia odnośnych wydatków ze zwyczajnych dochodów wprowadza na ten cel podatki inwestycyjne, nie będą mogły pobrać tych podatków wcześniej, jak dopiero w III i IV kwartale 1925 r., t. zn. dopiero po zbiorach, a to z uwagi na nieurodzaj w roku 1924, którego następstwa odczuwać się dają zarówno w rolnictwie, jak i we wszystkich innych dziedzinach życia gospodarczego.

KRONIKA

— NASZ DODATEK ILUSTROWANY Nr. 4.

Z powodu opóźnienia przesyłki nadszedł w poniedziałek 2 lutego i dlatego dołączamy do dzisiejszego numeru. Zawiera on oprócz nader ciekawych ilustracji z całego świata aktualne momenty z pogrzebu ś.p. posła Tadeusza Prószyńskiego. Cena pojedyńczego numeru jest 25 groszy wraz z dodatkiem.

— DELEGOWANIE KOMENDANTA P.P. ANTONIEGO WESOŁOWSKIEGO NA KRESY.

Komendant P.P. pow. Kaliskiego Antoni Wesołowski został rozkazem Komendy Głównej P.P. delegowany w dniu dzisiejszym na Kresy do okręgu Poleskiego na kilka miesięcy. Pan komdt. Wesołowski, który od początku istnienia naszej policji położył duże zasługi przy organizacji i w walce z bandytyzmem okolicznych powiatów. W niedzielę odbyło się pożegnanie komdt. Wesołowskiego urządzone przez funkcjonarjuszów policji na którem był obecny pan Starosta Z. Stefański. W serdecznych słowach obecni żegnali komdt. Wesołowskiego i życzyli mu rychłego powrotu temu, który był dla nich nietylko srogim zwierzchnikiem ale i opiekunem ich i ich rodzin.

Panu kom. A. Wesołowskiemu życzymy szczęśliwego powrotu do naszego grodu.

Komenda Okręgu Łódź P.P. delegowała do Kalisza oficera inspekcyjnego pana nadkomisarza Wiktora Goreczyńskiego.

— WIECZÓR ARTYSTYCZNY

Przypominamy, iż dzisiaj 2 lutego mamy okazję w Związku Chrześć. Rzem. o godz. 8 i pół podziwiania tej miary artystów jak Giera Leński Bolska, Wilamowski i Windheima.

Pozostałe bilety do nabycia w cukierni p. Mayera.

— NOMINACJA.

P. Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dn. 27 stycznia 1925 r. zamianował podprokuratora przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu Ignacego Weissa sędzią Sądu Okręgowego w Kaliszu.

— Z BANKU POLSKIEGO.

W d. 29 z. m. Rada Nadzorcza powołała do Komitetu dyskontowego przy Oddziele Kaliskim p. St. Wyganowskiego i St. Bzowskiego na miejsce ustępujących p. J. Gniazdowskiego i F. Smyka, z których pierwszemu ogłoszono upadłość drugi zaś został usunięty z hurtowni związkowej spożywców za nieporządki Ponowie ci pełnili obowiązki członków Komitetu dyskontowego od lipca i powołani zostali przez władze centralne wbrew opinji Oddziału Kaliskiego.

— KALISZ SIE BAWI.

W sobotę dnia 31 ub. m. odbyły się trzy większe zabawy w Kaliszu, a mianowicie zabawa taneczna w Kasynie 29 p. Strzel. Kan. maskarada w hotelu Europa urządzona przez Klub wioślarek i maskarada strażacka u Rzem. Chrześć. Ta ostatnia ściągnęła około 1000 osób.

— WIELKI BAL KARNAWAŁOWY.

7 lutego odbędzie się wielki Bal Karnawałowy urządzony staraniem Korpusu Oficerskiego 29 pułku Strzelców Kaniowskich w salach własnego Kasyna, Wspaniale udekorowane sale, mnóstwo niespodzianek, gra wyborowych orkiestr i wykwintny bufet dadzą niewątpliwie możność jaknajprzyjemniejszej zabawy. W roli gościnnych i uprzejmych gospodarzy wystąpią p.p. Oficerowie pułku.

Zaproszenia zostały już rozesłane.

Zaznaczyć należy, że będzie to ostatni bal w tym karnawale urządzony przez Korpus Oficerski 29 p.SK

— WYSTAWA LOTNICZO-GAZOWA.

Wczoraj dnia 1 lutego odbyło się otwarcie wystawy lotniczo-gazowej w świetlicy 29 p. S. Kan. Wystawę otworzył pięknem przemówieniem do zaproszonych gości p. Generał Wróblewski D-ca 25 Dyw.

Wystawa urządzona jest bardzo starannie, przedstawia się imponująco. Wielka ilość modeli przeróżnych typów samolotów, rozmaite typy bomb, aurofotografji i piękne przezrocza oto co można podziwiać na wystawie. Jak się dowiadujemy wystawa będzie otwarta do dnia 6 lutego włącznie codziennie od godz. 14.30 do 19.30. Wejście na wystawę bardzo przystępne. Cena biletu dla dorosłych wynosi 40 gr. dla młodzieży uczącej się i robotniczej 20 groszy.

Jeżeli się doda, że codziennie w godzinach popołudniowych w lokalu wystawy ma być koncert orkiestry wojskowej to zaiste trudno przypuszczać że znajdzie się w Kaliszu obywatel, któryby wystawy nie zechce odwiedzić.

— ZAMACH SAMOBOJCZY DWUNASTOLETNIEJ DZIEWCZYNKI.

W sobotę po otrzymaniu złej cenzury uczennica drugiej klasy gimnazjum państwowego Anny Jagiellonki wieku lat dwanaście z obawy przed karą wyskoczyła w celu samobójczym z trzeciego piętra przy ulicy Garncarskiej i uległa połamaniu nóg

— DELEGACJA CHAŁUPNIKOW M TURKU u p. WOJEWODY.

U p. wojewody Darowskiego zjawiła się delegacja chałupników z pow. tureckiego z p. burmistrzem m. Turku i starostą tureckim na czele.

W dłuższem przemówieniu delegaci odmalowali niezwykle ciężką sytuację chałupników zawodowych, którzy w miesiącach zimowych prawie że bojkotowani są przez fabrykantów, oddających w tej porze robotę raczej chałupnikom gospodarzom, posiadającym nieraz kilkumorgowe gospodarstwa,, a którzy w okresie zimowym, nie mając pracy na roli, podejmują się wyrabiać towary znacznie taniej, niż mogą czynić to chałupnicy zawodowi.

Chałupnicy zawodowi w pow. tureckim zrzeszeni są w organizacji zawodowej i powstała myśl by w łonie tej organizacji stworzyć kooperatywę wytwórczą — Kooperatywa ta na własny rachunek kupowałaby półfabrykaty i oddawałaby je do przeróbki orzeszonym chałupnikom za wynagrodzeniem cennikowem.

P. wojewoda przyrzekł poprzeć zamierzenia chałupników w dyrekcji Banku gospodarstwa krajowego, któryby ewentualnie mógł częściowo sfinansować operacje.

— UNIEWAŻNIENIE ZEZNAN o PODATKU DOCHODOWYM

Izba Skarbowa zawiadomiła urzędy skarbowe, iż ministerstwo poleciło unieważnić ogłoszone wezwanie o składaniu zeznań w sprawie podatku dochodowego.

Unieważnienie to nastąpiło wskutek zmiany ustawy o podatku dochodowym, gdyż zmniejszona zostaje suma od której podatek ten będzie już pobierany. i w ten sposób liczba płatników znacznie się zwiększy

Terminy do składania zeznań za rok 1924 ogłoszone zostaną przez władze skarbowe po zapadnięciu uchwał władz ustawodawczych.

— UPADŁOSC FIRMY JULJUSZ HEINZEL

W Łodzi Wydział Handlowy Sądu Okręgowego ogłosił upadłość Tow. Akc. Wyrobów Bawełnianych Juljusza Heinzla na własne żądanie tej firmy.

Na kuratora masy upadłości sąd zamianował adwokata Stanisława Jurkowskiego. Według złożonego sądowi przez firme bilansu aktywa wynoszą 12.000.000 złotych, pasywa zaś 6.000.000 złotych. Głównie na firmie ciążyła niemożność urególowania angielskiego długu w wysokości 100.000 funtów st.

W związku z niedawno ogłoszoną upadłością cukrowni Leśmierz, należy zaznaczyć, że jesteśmy świadkami upadania najstarszych i najzasłużeńszych firm. Wydarzenia te muszą przeto odbić się głośnym echem nietylko w całem państwie, ale i w zagranicznych sferach finansowych. Mówią, ale tylko mówią, wypadki owe nie pozostały bez wpływu na zwiększenie trudności uzyskania pożyczek zagranicznych, względnie na dalsze przewlekanie całej sprawy. Jakkolwiekbądź podobne perturbacje w naszem życiu przemysłowem w osiągnięciu zaufania za granicy nie pomogą. Wobec tego, że w obydwóch upadłościach powyższych aktywa znacznie przewyższają pasywa, gdyż naprz. w Leśmierskiej upadłości pasywa nie sięgają miljona złotych, w aktywach zaś sam leżący na składzie, acz znajdujący się w bezwarunkowej dyspozycji Banku Cukrowniczego cukier przedstawia wartość 1.4 1.400.000 zł., prócz wartości 120 włók drenowanej łęczyckiej ziemi i 170 wł. staropiennego lasu. Przy takich aktywach niezależnie od rozpowszechnionych wersyj o ubocznych względach — główny powód upadłości należy upatrywać w kryzysie gotówkowym.

— ODSETKI PRAWNE 15 PROC. ROCZNIE.

Rozporządzeniem ministra skarbu z dnia 24 stycznia 1925 r. obniżona została stopa odsetek prawnych od 15 do 100 rocznie.

Rozporządzenie to, ogłoszone w „Dzienniku Ustaw" nr. 9, brzmi: jak następuje:

1) Ustalona w rozporządzeniu prezydenta Rzplitej z dnia 27 sierpnia 1924 r. wysokość odsetek prawnych obniża się od 15 do 100 rocznie.

2) Stopa procentowa, ustalona w pkt. 1 niniejszego rozporządzenia„ stosowaną będzie również do tytułów prawnych, powstałych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, z tem jednakże, że odsetki te liczone będą od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

3) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dn. 1 lutego 1925 roku.

— STAN ZASIEWOW OZIMYCH.

Łagodny dotąd przebieg zimy i brak opadów śnieżnych muszą budzić poważną troskę o stan tegorocznych zasiewów ozimych.

Kiedy, jak kiedy, ale w roku bieżącym najbardziej bodaj zależy nam — z uwagi na słaby urodzaj w roku 1924 i obecne przesilenie gospodarcze — aby zbiór płodów rolniczych w r. 1925 nietylko wystarczył na całkowite wyżywienie kraju, lecz aby też została nadwyżka na eksport.

Według informacji z Wydziału Rolnictwa Głównego Urzędu Statystycznego stan zasiewów do ostatnich przymrozków był naogół średni.

Tylko w niektórych polaciach kraju oziminy trochę wybujały na skutek ciepła. Dotąd jednak nie było żadnych danych, któreby uzasadniły obawę, iż urodzaj zbóż ozimych zapowiada się gorzej, niż w roku ub.

Również niewielkie zaszły zmiany pod względem obsianej powierzchni. Według dokładnych danych, zebranych już przez Główny Urząd Statystyczny, było na jesieni zasianych 4,942.000 ha żyta, co w porównaniu z rokiem ub. stanowi zwiększenie zasiewów o 0,4, Pszenicy zaś było w tej jesieni zasiane 1.031.000 ha, co stanowi zmniejszenie zasianego obszaru w porównaniu z rokiem ub. o 0,6 proc.

Różnice więc są tutaj znikomo małe, a wszystko zależy od dalszego przebiegu zimy.

Gdyby najbliższe tygodnie były mroźne, zarazem bezśnieżne, wówczas zasiewy ozime mogłyby dotkliwie ucierpieć, a w niektórych częściach kraju nawet zupełnie przepaść.

Z tego widać, że najbardziej sprzyjający dla zasiewów ozimych byłby lekki przymrozek i śnieg.

— PROSPEKT MIEDZYNARODOWEGO TARGU w POZNANIU (1925) DLA ZAGRANICY.

Nakładem Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego Pojawi się niebawem efektowny prospekt specjalnie przeznaczony dla zagranicy, zredagowany w 3-ch językach, a mianowicie: w języku francuskim, niemieckim i angielskim. Na przedniej okładce prospektu widnieć będzie kolorowa mapa Polski, z silnie zaznaczonem miastem Poznaniem, jako najdalej wysuniętem na zachodniej granicy Polski. Na tylniej okładce również narysowaną będzie mapa Polski, ale już na tle państw europejskich. Część redakcyjna zawierać będzie opis m. Poznania z ilustracjami główniejszych budynków i gmachów o wartości architektonicznej, jak również budynków wzniesionych na terenie Targu Poznańskiego.

— OSTATNI ZESZYT ROCZNIKA „ARCHITEKT" za rok 1924, zawiera:

1) Zakończenie rozprawy K. Skórewicza o zamku królewskim w Warszawie.

2) Rzprawkę o Jakóbie Kubickim.

— AMERYKA — POLSKA.

Otrzymaliśmy zeszyt styczniowy miesięcznika „Ameryka—Polska". Pismo to, wychodzące dotąd pod nazwą „Amerykа", wnosi w nasze piśmiennictwo perjodyczne zgoła nowy typ, nową formę ujęcia tematów publicystycznych. To, co w Ameryce jest zjawiskiem powszędniem: harmonijne połączenie pracy wytężonej z urodą życia codziennego i myśli poważnej z humorem zdrowym, u nas jest jeszcze tragicznie rozszczepione. Dla pełni życia i szczęścia konieczną jest synteza tych wszystkich czynników istnienia. Do takiej syntezy — do harmonji pracy i rozrywki, przyjemności i pożytku, literatury i ekonomiki, poezji i realnej twórczości gospodarczej — dąży ten nowy miesięcznik.

Dowodem właśnie tych dążeń jest cały szereg artykułów o treści głęboko poważnej, w których jednak zagadnienia ekonomiczne ujęte są w formę nader żywą, a często wprost fascynującą. I odwrotnie: nieprzymuszone opowiadanie człowieka o swych doświadczeniach młodzieńczych wśród otoczenia polskiej chałupy wiejskiej — prowadzi do najpoważniejszych rozmyślań ekonomicznych i socjologicznych, Lub krótka i biała nowelka amerykańska, utkana z życiem i śmiechem, drgającego przędziwa, pozostawia w umyśle czytelnika wiele zagadnień z dziedziny obyczajów i praw, rządzących narodami.

Wyszczególnienie chociażby kilku tytułów bogatej treści tego numeru może służyć jako jaskrawy dowód wypowiedzianych przez nas myśli: „Ślub...? — Czarująca historyjka, bez najmniejszego sensu", „Zemsta Peroby", Niemówny mówca", — Calvin Coolidge" „Od sochy do katedry", „Plan Dawes'a — powtórne wtargnięcie Ameryki w sprawy europejskie", „Laborologja" nowa nauka o pracy ludzkiej", „Pukajcie, a będzie wam otworzono", „List otwarty do polskich byznesmenów", „Gwiazdy o miłości", „Za kulisami ekranu" "Miljony amerykańskie dla rozbudowy miast polskich", „Jak się robi pożyczki zagraniczne w Ameryce" i wiele innych.

Obfitą tę treść zdobią bardzo liczne ilustracje, całość więc przedstawia się znakomicie.

Przybywa piśmiennictwu polskiemu nowy organ, który bezwątpienia wniesie w nasze życie wiele z tego ducha wynoszącego Amerykę na czoło wszystkich państw świata.

Adres Redakcji: WARSZAWA, Nowy Świat 72/74.

O F I A R Y:

Dla uczczenia ś. p. Jana Koryckiego, w pierwszą rocznicę śmierci żona z dziećmi składa 2 5zł. na Tow. Dobroczynności.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ" Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 2 lutego 1925 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	750.2 m.m.
2) Kierunek wiatru	NW
3) Siła wiatru	5 m/s
4) Stan nieba	Zachm
5) Wilgot. bezwzględna	4.6 m.m.
6) Wilgot. względna	94%
7) Temp. powietrza	+0.9
8) Ilość opadów (z doby ubiegł. zacałyd.)	2.7
9) Najwyż. temp. (z doby ubiegł. zacałyd.)	+7.8
10) Najniż. temp (z doby ubiegł. zacałyd.)	+1.1
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+0°.20

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.17½
Londyn	24.78
Paryż	28.
Szwajcarja	101.20
8% pożycz. zł.	7.00
4% poż. prem.	
Bony zł. S. II A. 5% poż. Kon.	4.30
Listy Zast. T. K. Ziem.	22.75
Listy zast. K.T.Z. dolarowe	4.50

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.

Dnia 8 lutego b. r.

w Banku Ziemi Kaliskiej

odbędzie się

Roczne Walne Zgromadzenie

Towarzystwa Gimnastycznego „SOKÓŁ"

Pierwszy termin zebrania o godz. 1-ej w południe, drugi termin ostateczny o godz. 4-ej po południu. Ze względu na doniosłość obrad Zarząd uprasza o liczne zebranie się Członków. 277

Druk „Gazety Kaliskiej", Ulica Józefiny 1. Redaktor [illegible] Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp.